



FM: Rūpniecības kritumu septembrī noteica elektroenerģijas ražošanas sarukums, tikmēr apstrādes rūpniecībā turpinājies pieaugums

Publicēts: 05.11.2018.

Jaunākie statistikas dati liecina, ka rūpniecības produkcijas izlaide Latvijā šā gada septembrī salīdzinājumā ar pērnā gada septembri ir samazinājusies par 1,2%. Taču iepriekšējos divos mēnešos reģistrētā izaugsme bija pietiekami augsta, lai 2018. gada trešajā ceturksnī kopumā rūpniecībā tiktu sasniegts atzinīgs pieaugums, salīdzinājumā ar pērnā gada trešo ceturksni rūpniecības izlaidei pieaugot par 3,0%.

Pērn septembrī rūpniecības izaugsmi lielākoties nodrošināja spēcīgais elektroenerģijas un gāzes apgādes pieaugums, bet šogad situācija ir pretēja un rūpniecības izlaides kritumu noteica šīs nozares sarukums. Ja pirms gada enerģētikas nozares apjomi septembrī gada griezumā bija palielinājušies par 37,4%, tādējādi veidojot augstu bāzi šim gadam, tad šā gada septembrī elektrības un gāzes apgāde samazinājās par 12,6%. Nozares kritumu noteica straujš saražotās elektroenerģijas apjomu sarukums hidroelektrostacijās (-84,1%), ko ietekmēja ne tikai augstā pērnā gada bāze, bet arī netipiski sausais šī gada septembra mēnesis, kā rezultātā ūdens pietece Daugavā bijusi īpaši zema. Tikmēr koģenerācijas staciju ražošanas apjomi septembrī bija par 79,6% augstāki nekā pērn, tomēr šie apjomi nebija pietiekami, lai kompensētu hidroelektrostaciju vājos rezultātus.

Tajā pašā laikā apstrādes rūpniecībā tika reģistrēts ražošanas apjomu pieaugums par 2,0%, salīdzinot ar pērnā gada septembri. Situācija pa apakšnozarēm ir bijusi dažāda, taču kopumā līdzīga iepriekšējos mēnešos novērotajām attīstības tendencēm. Jau kārtējo mēnesi apstrādes rūpniecības izaugsmi noteica tās lielākā apakšnozare – kokrūpniecība, septembrī uzrādot 6,1% pieaugumu.

Labā izaugsme septembrī turpinājās arī atsevišķās mašīnbūves nozarēs, piemēram, elektrisko iekārtu ražošana gada griezumā pieauga par 35,6% un automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana par 8,6%. Toties izaugsmes temps sabremzējās iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošanā, kuras izlaide septembrī palielinājās vien par 0,8%. Jāatzīmē, ka viens no lielākajiem šīs apakšnozares uzņēmumiem, SIA "Trelleborg Wheel Systems Liepāja", šī gada beigās plāno pabeigt ražošanas paplašināšanas projektu, izveidojot riteņu disku ražotnes centru, kā rezultātā tuvāko divu gadu laikā uzņēmums piedāvās darba iespējas vairāk nekā 100 darbiniekiem. Ņemot vērā, ka Liepājā šobrīd atrodas vairāki stabili un eksportspējīgi mašīnbūves uzņēmumi, priekšnoteikumi tālākai nozares attīstībai pilsētā ir labvēlīgi.

No apstrādes rūpniecības apakšnozarēm apjomu pieaugums septembrī tika reģistrēts arī tekstilizstrādājumu ražošanā (+4,7% gada griezumā), ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanā (+4,5%), gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošanā (+4,3%) un citās apakšnozarēs ar mazāku apjomu pieauguma tempu.

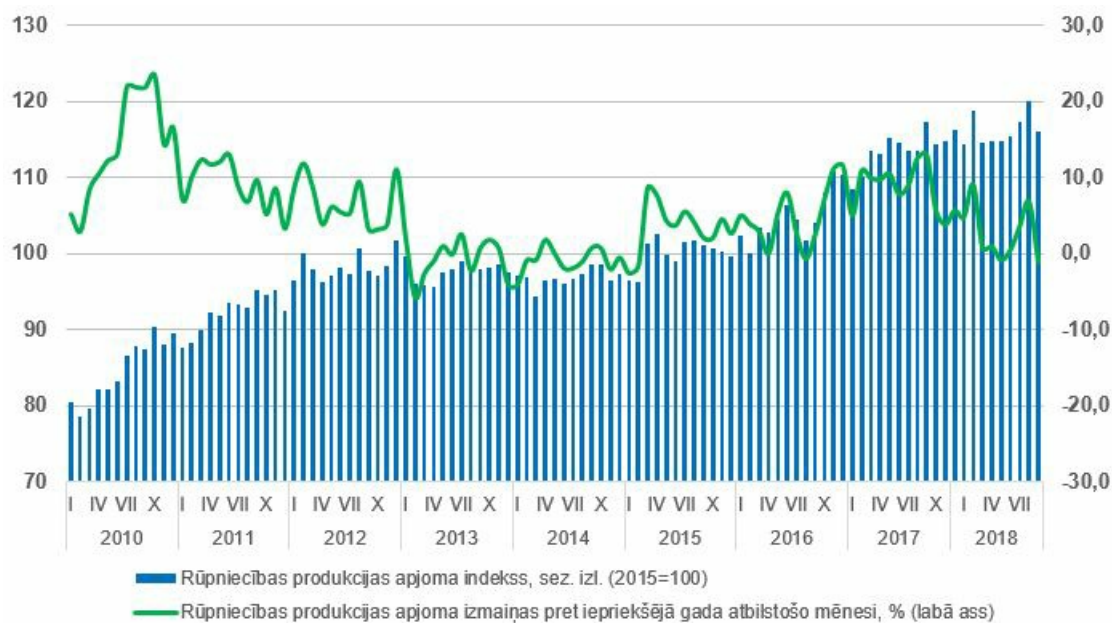
Savukārt izlaides apjomu sarukumu atkal uzrādīja pārtikas produktu ražošana. Arī septembrī šīs apakšnozares izlaides samazināšanos par 1,7% noteica piena produktu ražošana, kurā kritums ir vērojams jau kopš pērnā gada novembra. Tajā pašā laikā vadošie piena produktu ražotāji Latvijā ziņo par vērienīgiem investīciju plāniem, kuriem jau tuvākajā nākotnē vajadzētu atspoguļoties piena produktu ražošanas datos, mainot līdz šim novērotās tendences. Piemēram, "Food Union" ir investējis 2,4 miljonus eiro četrā jaunu ražošanas iekārtu iegādē, AS "Preiļu siers" plāno ieguldīt 8 miljonus eiro siera "Čedars" ražošanas tehnoloģiskajā līnijā, AS "Tukuma piens" ražotnes paplašināšanā un eko produktu līnijas attīstībā ieguldīs vairāk nekā 10 miljonus eiro, savukārt AS "Smiltenes piens" modernizācijā plāno ieguldīt gandrīz miljonu eiro.

2018. gada septembrī samazinājumu par 4,9% uzrādīja arī datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana. Iepriekšējā nedēļā dzirdējam ziņas par Eiropas Investīciju bankas lēmumu apstiprināt ilgtermiņa finansējumu 10 miljonu eiro apmērā, kura mērķis ir atbalstīt Latvijas elektronikas uzņēmuma AS "HansaMatrix" plānotās investīcijas, kas kopā veido 20 miljonus eiro laika posmā no 2018. līdz 2020. gadam. Tās ir vērienīgas investīcijas, un ir sagaidāms, ka tās būtiski veicinās augsto tehnoloģiju rūpniecības

attīstību Latvijā.

Šā gada septembrī ražošanas apjoms kritums bija arī dzērienu un apģērbu ražošanā, poligrāfijā un ierakstu reproducēšanā, iekārtu un ierīču remontā.

Latvijas rūpnieku ekonomiskās rādītājs šā gada oktobrī ir nedaudz uzlabojies. Jāatzīmē, ka konfidences līmenis ir bijis samērā augsts visa šā gada laikā. Tikmēr oktobrī samazinājies Eiropas Savienības un eirozonas ekonomiskā sentimenta indekss, bet, tā kā septembrī Latvijas apstrādes rūpniecības produkcijas apgrozījuma pieaugums eirozonā bija spēcīgāks par tā pieaugumu vietējā tirgū un ārpus eirozonas, varam secināt, ka pieprasījums pēc Latvijā ražotās rūpniecības produkcijas tās lielākajā noieta tirgū joprojām saglabājas stabils.



<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-rupniecibas-kritumu-septembri-noteica-elektroenerģijas-ražosanas-sarukums-tikmer-apstrades-rupnieciba-turpinajies-pieaugums>